

Veileder

Lærekandidatordningen i Innlandet

Innhold

Innledning	3
Når starter forberedelsene til en opplæringskontrakt?	3
Tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging.....	3
Tilpasset læreplan.....	3
Endring av kontrakt underveis i læretiden	3
Kompetanseprøve	4
Kompetansebrev	4
Om lærebedrift	4
De mest sentrale begrepene knyttet til lærling- og lære kandidatordningen.....	5
Rutiner og ansvarsfordeling	5
Skolens ansvar:	5
Fylkeskommunens ansvar:.....	6
Bedriftens ansvar:	6

Innledning

En lærekandidat er den som har tegnet en opplæringskontrakt med sikte på en mindre omfattende prøve enn en fag- eller svenneprøve. Dette følger av §7-1 i Opplæringsloven.

Opplæringen som lærekandidat kan skreddersys for ungdom som har, eller vil få utfordringer med å oppnå full yrkeskompetanse.

Ordningen skal bidra til at flere ungdommer får opplæring i bedrift og opplever mestring. Den er fleksibel, og målet er å gi et grunnlag for inkludering og framtidig arbeid.

En bestått kompetanseprøve i lærekandidatordningen gir et kompetansebrev innenfor yrkesfaglige utdanningsprogram. Utgangspunktet er hovedmodellen i yrkesopplæringen, med to år i skole og to år i bedrift. Det er også mulig å gi unntak fra hovedmodellen, som kan føre til kortere eller lengre opplæringstid i bedrift. Løp som inneholder unntak fra hovedmodellen må vurderes av fylkeskommunen før det inngås avtale.

Lærekandidater er i hovedsak underlagt det samme regelverket som lærlinger.

Lærekandidater tegner både en opplæringskontrakt som regulerer opplæringen, og en arbeidsavtale med bedriften som regulerer lønn og arbeidsforhold.

Når starter forberedelsene til en opplæringskontrakt?

Forberedelsene starter i ungdomsskolen, og kandidatene vil være kjent for den videregående skolen året de starter på Vg1. Den videregående skolen skal vurdere om det er behov for alternativ opplæring i løpet av første halvår på Vg1, og har ansvar for å knytte kontakt med aktuelle lærebedrifter. Skolen skal sørge for at kandidaten blir kjent med lærebedrift gjennom yrkesfaglig fordypning, eller gjennom alternativ undervisning. Planlegging av opplæringsløpet skjer mellom elev, foresatte, skole og eventuelt pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT).

Tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging

Lærekandidater har samme tilgang på pedagogisk-psykologisk tjeneste som lærlinger og elever. De kan også ha rett på individuell tilrettelegging etter kapittel 11 i opplæringsloven. I Innlandet er det etablert en egen ordning for individuelt tilpasset opplæring i attføringsbedrifter.

Tilpasset læreplan

Tilpasset læreplan er et viktig redskap for å planlegge, gjennomføre og dokumentere lærekandidatens opplæring.

Planen skal beskrive hvilke kompetansemål kandidaten skal nå i løpet av læretiden. Planen lages med utgangspunkt i Vg3-læreplanen for lærefaget, tilpasset kandidatens forutsetninger og bedriftens produksjon. Det er skolen i samarbeid med aktuell bedrift, som utarbeider tilpasset læreplan innen skoleårets slutt. Planen kan også endres underveis i læretiden.

Endring av kontrakt underveis i læretiden

Lærekandidatordningen er fleksibel, og det skal være mulig å gjøre tilpasninger underveis i læretiden.

Klarer lærekandidaten å kvalifisere seg til fagprøven, kan opplæringskontrakten endres til lærekontrakt underveis. Lærekandidaten endrer da status til lærling med fag- eller svennebrev som mål. På samme måte kan en lærling som har vanskeligheter med å nå alle opplæringsmålene, endre status til lærekandidat med kompetanseprøve som mål.

Endring av kontrakten i læretiden skjer etter samtykke fra fylkeskommunen.

Heving av opplæringskontrakter følger de samme prosedyrene som heving av lærekontrakter. Dette reguleres i opplæringsloven § 7-3.

Kompetanseprøve

På samme måte som for lærlingene, leder lærekandidatenes opplæring mot en avsluttende prøve. Denne kalles kompetanseprøve, og skal prøve lærekandidaten i de opplæringsmålene som er fastsatt i den tilpassede læreplanen.

Kompetanseprøven gjennomføres etter samme prinsipp som fag- og svenneprøver.

Kompetansebrev

Lærekandidatene får et kompetansebrev og et kompetansebevis med vedlegg som dokumentasjon på oppnådd kompetanse.

Om lærebedrift

For å kunne ta inn en lærekandidat må bedriften være godkjent som lærebedrift. På fylkeskommunens nettside finnes informasjon og søknadsskjema for lærebedrifter.

De mest sentrale begrepene knyttet til lærling- og lære kandidatordningen

	Lærekandidater	Lærlinger
Kompetanse	Tar sikte på å mestre et begrenset antall kompetansemål	Skal nå alle målene i læreplanen - full kompetanse
Kontrakt	Opplæringskontrakt	Lærekontrakt
Sluttvurdering sensor	Kompetanseprøve Prøvenemnd eller faglig leder	Fag-/svenneprøve Prøvenemnd
Karakterskala	Ikke bestått, bestått, bestått meget godt	Ikke bestått, bestått, bestått meget godt
Dokumentasjon	Kompetansebrev og et kompetansebevis	Fag-/svennebrev
Opplæringssted	Godkjent lærebedrift	Godkjent lærebedrift
Læretid	Hovedmodell 2 år. Det kan gjøres unntak som gir kortere eller lengre læretid	Hovedmodell 2 år. Det kan gjøres unntak som gir kortere eller lengre læretid
Planverk	Deler av Vg3-læreplanen, tilpasset den enkelte kandidat	Hele læreplanen for Vg3 - opplæring i bedrift
Søknad	1. februar på www.vigo.no og eget vedleggsskjema. Opplæringskontrakt kan tegnes hele året. Gjelder fra dato den tegnes	Søknad om læreplass 1. mars på www.vigo.no . Lærekontrakt kan tegnes hele året. Gjelder fra dato den tegnes
Overgangsmuligheter	Fra opplæringskontrakt til lærekontrakt	Fra lærekontrakt til opplæringskontrakt
Opplæringstilskudd	Basistilskudd, evt. midler til individuell tilrettelegging	Basistilskudd

Rutiner og ansvarsfordeling

Skolens ansvar:

- Informere og veilede aktuelle elever om lære kandidatordningen.
- Kjenne elevens evner og forutsetninger, og sette realistiske sluttmaal.
- Kartlegge i samarbeid med elev hva slags bransje og bedrift som kan være aktuell. Bedrifter som tar inn lære kandidater må først søke godkjenning som lærebedrift, dersom de ikke er godkjent fra tidligere.
- Skaffe læreplass. Dette kan gjøres i perioden fra eleven starter på Vg1 til søknadsfrist 1. februar på Vg2. Dersom skolen ikke lykkes i å skaffe læreplass, må skolen gi eleven et alternativt tilbud på Vg3.
- Forberede eleven til bedriftens forventninger, både faglige og sosiale.
- Forberede bedriften slik at opplæringen kan tilpasses eleven.

- Sikre at søking skjer på korrekt måte og innen fristen, 1. februar, slik at rettighetslever får et tilbud og ikke faller utenfor systemet. Søknad registreres elektronisk i Vigo, og det fylles ut et eget vedleggsskjema som sendes fylkeskommunen for individuell behandling.
- Utarbeide tilpasset læreplan i samarbeid med bedriften innen skoleårets slutt.
- Påse at opplæringskontrakt blir opprettet av lærebedriften i Vigo.

Fylkeskommunens ansvar:

- Gi råd og veiledning om lærekandidatordningen til skoler, søkere og bedrifter.
- Godkjenne nye lærebedrifter.
- Bistå skolene i arbeidet med å formidle lærekandidater og følge opp søknader om opplæringskontrakt i perioden februar-juni.
- Bistå i arbeidet med utarbeidelse av tilpasset læreplan sammen med kandidat og bedrift.
- Sikre at opplæringskontrakt med vedlegg blir opprettet og godkjent.
- Bidra til en god overgang ved eventuelt å delta på oppstartsmøte i bedrift.
- Følge opp bedriften og lærekandidaten underveis ved behov.
- Godkjenne oppmelding til kompetanseprøve og utstede sluttdokumentasjon.
- Ivareta søkere som har rett, og er tatt inn i ungdomsopplæring, slik at alle får tilbud om Vg3-opplæring i bedrift eller alternativ Vg3-opplæring i skole.

Bedriftens ansvar:

- Opprette opplæringskontrakt i VIGO bedrift for videre behandling i fylkeskommunen.
- Bidra i utarbeidelse av tilpasset læreplan før læretidens oppstart.
- Tilrettelegge og gjennomføre opplæringen, slik at lærekandidaten når målene i tilpasset læreplan.
- Gjennomføre halvårssamtaler, vurdering og eventuelt sluttvurdering.
- Kontakte fylkeskommunen ved behov for avklaringer og bistand underveis.
- Kandidatens tilpassede læreplan må vedlegges oppmeldingen. Den danner grunnlag for kompetanseprøven.